

УДК 35.072

Молодцов Олександр Володимирович

професор кафедри публічного управління та адміністрування
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу,
доктор наук з державного управління, доцент

Радченко Олександр Віталійович

професор кафедри публічного управління та адміністрування
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу,
доктор наук з державного управління, професор

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОЇ
СИНХРОНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ**

Анотація. У статті досліджується інноваційність методології інституціональної матриці на прикладі децентралізації влади в Україні. Розпочаті інституціональні зміни в системі публічного управління мають відповідати закону збереження стабільності та незмінності природи базових інститутів чинної інституціональної матриці. При цьому всі інституціональні зміни у сферах економіки, політики, ідеології тощо мають відбуватися за рахунок введення адекватних інституціональних форм, а не руйнації базових інститутів.

Наведено аргументи щодо потреби розгляду децентралізації як процесу синхронних інституціональних змін у сферах політики, економіки та ідеології. З цього погляду розкрито концептуальну незавершеність чинної програми децентралізації, що потребує переосмислення з погляду синхронізації означених інституціональних змін. Доведено, що сучасний стан інституціональної системи України має ознаки інституціонального вакууму та інституціонального хаосу. Обґрунтовано, що поступовий рух до поставлених цілей децентралізації передбачає врахування особливостей інституціональної матриці, властивої для України, зокрема принциповим є інституційне перетворення екстрактивних інститутів публічного врядування на інклюзивні.

Ключові слова: децентралізація, концепція децентралізації, інституціональна матриця, інституціональна синхронізація, базові інститути суспільства, екстрактивні та інклюзивні інститути, інституціональний вакуум, інституціональний хаос, урядування.

Молодцов О.В., Радченко О.В. Некоторые аспекты проблемы институциональной синхронизации процессов децентрализации в Украине

Аннотация. В статье исследуется инновационность методологии институциональной матрицы на примере децентрализации власти в Украине. Начатые институциональные изменения в системе публичного управления должны соответствовать закону сохранения стабильности и неизменности природы базовых институтов существующей институциональной матрицы. При этом все институциональные изменения в сферах экономики, политики, идеологии и т.д. должны происходить за счет введения адекватных институциональных форм, а не разрушения базовых институтов.

Приведены аргументы о необходимости рассмотрения децентрализации как процесса синхронных институциональных изменений в сферах политики, экономики и

идеологии. С этой точки зрения раскрыто концептуальную незавершенность действующей программы децентрализации, которая требует переосмысления с точки зрения синхронизации таких институциональных изменений. Доказано, что современное состояние институциональной системы Украины имеет признаки институционального вакуума и институционального хаоса. Обосновано, что постепенное движение к поставленным целям децентрализации предполагает учет особенностей институциональной матрицы, свойственной для Украины, в частности принципиально институциональное преобразование экстрактивных институтов публичного управления на инклюзивные.

Ключевые слова: децентрализация, концепция децентрализации, институциональная матрица, институциональная синхронизация, базовые институты общества, экстрактивные и инклюзивные институты, институциональный вакуум, институциональный хаос, правительство.

Molodcov O.V., Radchenko O.V. Some aspects of the problem of institutional synchronization of decentralization in Ukraine

Annotation. The article examines the innovativeness of the institutional matrix methodology on the example of decentralization of power in Ukraine. The institutional changes initiated in the public administration system must correspond to the law of preservation of stability and the invariability of the nature of the basic institutions of the existing institutional matrix. At the same time, all institutional changes in the spheres of economy, politics, ideology, etc. Should occur through the introduction of adequate institutional forms, rather than the destruction of basic institutions.

The arguments on the need to consider decentralization as a process of synchronous institutional changes in the spheres of politics, economics and ideology are given. From this point of view, the conceptual incompleteness of the current decentralization program is revealed, which requires a rethinking from the point of view of synchronization of institutional changes in the sphere of politics, economics and ideology. It is proved that the current state of Ukraine's institutional system has signs of an institutional vacuum and institutional chaos. It is justified that the gradual movement towards the goals of decentralization presupposes taking into account the peculiarities of the institutional matrix inherent in Ukraine, in particular the institutional transformation of the extractive institutions of public administration into inclusive ones.

Key words: decentralization, the concept of decentralization, the institutional matrix, the institutional synchronization, the basic principles of the state, the exclusive institutional institution, the institutional vacuum, the institutional chaos, and the success.

Постановка проблеми в загальному вигляді. У науковому дискурсі довкола проблем децентралізації влади домінує розуміння її як механізму передання згори донизу організаційних і матеріально-фінансових ресурсів. Поза увагою залишається той факт, що будь-яка децентралізація має бути органічною складовою єдиного, нерозривного інституціонального комплексу суспільства, що без винятку складається з інститутів політики, економіки та ідеології. Тому зміни інституту в будь-якій сфері мають бути доповнені

змінами в інших сферах. Цей процес ми можемо назвати інституціональною синхронізацією. Сьогодні нам не достає знань про децентралізацію як механізм, що потребує подібної синхронізації.

Другий важливий аспект інституціональних змін полягає в потребі збереження стабільності інституціональної системи для реалізації цілей децентралізації. Для поступового руху до поставлених цілей потрібно попередити розбалансованість чи взагалі руйнування інституціональної системи. Для цього в теорії інституціональних змін сформульовано вимогу, що всі зміни мають бути адекватними (органічними) інституціональній базовій основі – так званій інституціональній матриці. Згідно з теорією інституціональних матриць саме остання є запорукою стабільного функціонування всіх сфер життєдіяльності суспільства за умови незмінності «природи» її базових інститутів. Тобто всі інституціональні зміни у сферах економіки, політики, ідеології мають відбуватися за рахунок уведення адекватних інституціональних форм, а не руйнації базових інститутів. Ця проблема (також поки що) спорадично представлена в науковому дискурсі й потребує пошуку системних концептуальних підходів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Явище децентралізації досить детально і глибоко досліджено в низці праць зарубіжних та українських учених. Широкий перелік літератури з цієї проблематики можна знайти в будь-якій з нижченаведених праць. У них достатньо повно розкрито підходи до визначення аналізованого поняття, його зв'язок з поняттями федералізації, регіоналізації, автономізації [2; 6-8; 18]. Остання хвиля публікацій відходить від суто академічного дискурсу до більш практичних проблем, що потребують вивчення європейського досвіду децентралізації [7, с.13]. Для цього, зокрема, з'ясовується ставлення населення до проблем децентралізації, популярність цієї ідеї серед активної частини громадян [18]. Зрештою, парламент та уряд України зробили серйозні кроки щодо

нормативно-правового забезпечення окремих аспектів децентралізації [15-17].

Автори цієї статті також були залучені до розгляду проблематики децентралізації в межах кафедральної науково-дослідної теми «Упровадження публічного врядування в Україні: регіональний аспект», що реалізується на кафедрі публічного управління та адміністрування ІФНУНГ. Результати цієї роботи подано в Інтернеті й не потребують внесення до списку літератури. Можна впевнено стверджувати, що на сьогодні досить глибоко досліджено та узагальнено європейський досвід, розроблено основи теорії та методології децентралізації. При цьому в Україні розроблена методологія та ухвалені закони ще не дали відчутних результатів у вигляді реальних інституціональних змін, що мають відбутися на основі виробленої моделі децентралізації в Україні. Причина, на наш погляд, полягає в ігноруванні закономірностей функціонування інституціональної матриці, основною серед яких є незмінність її базових інститутів в історичному розвитку, що вимагає дотримання вимоги врахування попередньої траєкторії інституціонального розвитку.

Більшість дослідників погоджуються з телеологічним трактуванням децентралізації, згідно з яким її мета полягає в делегуванні центральними органами влади компетенцій і повноважень на місцевий рівень з метою захисту та більш ефективної реалізації інтересів регіонів, субрегіонів і територіальних громад, досягнення організаційної ефективності публічного управління на місцевому рівні. Цей підхід дає змогу виокремлювати спектр теоретико-прикладних аспектів децентралізації, акцентуючи увагу на різних формах відносної автономії – політико-правової, організаційно-управлінської, матеріально-фінансової, етнокультурної чи будь-якої іншої. Телеологічний підхід до децентралізації залишиться актуальним, оскільки будь-який її аспект буде пов'язаний з місцевим інтересом та оптимізацією його реалізації публічними органами влади.

Поряд із цим можемо виокремити рівень мета-аналізу, до якого ми відносимо інституціонально-матричний підхід, який загалом базується на теорії інституціональних змін [14]. Деякі його позиції вже викладено вище. Для включення проблеми децентралізації в контекст теорії інституціональних матриць ми орієнтуємося насамперед на праці таких зарубіжних учених, як Д. Аджемоглу, Д. Робінсон [1], Т. Веблен [5], С. Кірдіна [10], Д. Норт [12], К. Поланьї [13] та ін. Для нашого дослідження основною є фундаментальна праця російської вченої С. Кірдиної, оскільки в ній узагальнено результати попередніх досліджень інституціональних змін з погляду інституціонально-матричного підходу.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Однак окремі інноваційні для нас результати містяться в працях українських учених, присвячених з'ясуванню ефективності впливу різних інститутів на економічну, політичну й управлінську діяльність.

Формулювання цілей статті. Сформульована вище теза щодо незмінності базових інститутів (інституціональної матриці) є однією з постулатів методології інституціональних матриць. Вона може бути використана в дослідженні децентралізації влади в Україні через уведення адекватних інституціональних форм. Такий підхід може дати інноваційні результати для практики побудови інституту децентралізованої влади, уникаючи дестабілізації суспільства. Актуальність цієї проблематики визначається пошуком методологічних інструментів, що сприятимуть вирішенню проблем децентралізації влади в Україні чи будь-яких інших системних інституціональних змін.

Звідси постає мета нашого дослідження – показати інноваційність методології інституціональної матриці на прикладі децентралізації влади в Україні. Також ми хочемо навести аргументи щодо продуктивності теорії інституціональних матриць у площині наукового пояснення причин стагнації інституціональної системи, стан якої може перетворитися на суцільний

інституціональний хаос. Ці явища не можуть бути логічно пояснені з погляду традиційних теорій, зокрема політології, соціології, публічного права, державного управління, місцевого самоврядування тощо. На наш погляд, до цих джерел потрібно залучати методологію теорії інституціональних матриць.

Виклад основного матеріалу. На початку розгляду нашої проблеми зазначимо, що найбільш значущі реформи інститутів ринкового типу в Україні відбулися без урахування особливостей інституціональної матриці та сформованого інституціонального середовища. Власне, цим і можна пояснити пригнічений стан інституціональної системи, що можна позначити термінами «інституціональний вакуум» та «інституціональний хаос». Перший вказує на загальне послаблення інститутів, наявність значної кількості суб'єктів, що функціонують за межами формальних норм поведінки, другий – на спонтанний демонтаж інститутів, які спираються на попередню траєкторію розвитку. Процеси, властиві явищам інституціонального вакууму та інституціонального хаосу, можуть відбуватись одночасно, доповнюючи один одного.

Інституціональний вакуум є характеристикою інституціонального середовища України, де, замість інститутів ринкового типу (власності, влади та державного управління нового типу), ми отримуємо їх симулякри. Замість ринку, отримуємо квазіринок (базар), замість конкуренції, – монополію та корупцію, замість державного управління нового типу, – патрон-клієнтелізм і т. д. Українські дослідники інституціональних проблем досить часто для характеристики сучасного стану інституціональної системи в Україні вживають поняття «формальна демократія», «квазідемократія», «гібридний режим» тощо. Цим наголошується, що, замість ефективно діючих інститутів, створюються їх симулякри.

Так само існує побоювання, що наслідком делегування повноважень на місцевий/регіональний рівень, замість інституту місцевої демократії,

ми отримаємо його симулякр у вигляді локальної квазідемократії – системи децентралізованої влади, базованої на регіонально-клановому егоїзмі. Чинна до сьогодні централізована інституціональна система України в площині децентралізації влади виявляє сильну інерційність. Як ми гадаємо, це відбувається внаслідок виявлення інерційності самої інституціональної матриці, сформованої за весь період попереднього інституціонального розвитку [11]. Це, зокрема, виявляється в тому, що будь-які кроки з делегування повноважень одразу супроводжуються діями латентного відновлення президентської чи урядової вертикалі.

І сьогодні значна частина експертів скептично оцінює проведені заходи й отримані результати децентралізації, вважаючи кроки центральної влади декларативними. Так, зокрема, вони вказують на те, що насправді заплановані конституційні зміни є замаскованою концентрацією влади в руках Президента України, що, замість фінансової децентралізації, відбулася її централізація. Ми не будемо вступати в цю полеміку, зважаючи на те, що цей процес ще не завершено – поки що немає переконливих аргументів на користь тієї чи іншої позиції. Поки що ми не заперечуємо факт певного, хоча й дещо сумнівного прогресу децентралізації в частині законодавчого й організаційного забезпечення об'єднання територіальних громад з метою дальшої реформи місцевого самоврядування.

Оглядаючи науковий дискурс щодо практичного втілення цілей децентралізації, можна помітити, що державна стратегія в цій сфері не піддається критиці експертним товариством щодо її концептуальної обґрунтованості. На наш погляд, концептуальну незавершеність можна помітити, якщо задіяти інституціонально-матричний підхід, який показує, що в ній відсутнє бачення зв'язку децентралізації як інституту політики, зміна якого має бути чітко синхронізована зі змінами економічних та ідеологічних інститутів, які лише у своєму органічному зв'язку мають формувати новий децентралізований інституціональний порядок – тобто нові

соціальні відносини у сферах політики, економіки та ідеології, що тримаються на децентралізованій владі.

Ми хочемо наголосити на підсумковій тезі відносно того, що децентралізовані соціальні відносини загалом і політико-адміністративні зокрема не можуть бути побудовані за умов збереження чинного інституціонального порядку. Для його перетворення нам потрібно підірвати кланово-олігархічну систему й усунути практику патрон-клієнтелістських відносин як у сфері економіки, так і у сфері політики, змінити несправедливу централізовану систему перерозподілу національного багатства, припинити діяльність значної кількості безідеологічних квазіпартиї, які імітують демократичність виборчих процедур (ідеологія). Усі ці зміни мають бути синхронізовані зі змінами в адміністративно-територіальному устрої, сферах економіки (оптимальна структура власності, справедливий розподіл суспільних благ) та ідеології (оптимальна структура, кількість партій, ідеологічне, зокрема регіональне, різноманіття тощо). Зрозуміло, що автори зазначають лише основні чинники, а не їх повний перелік.

Усі ці позиції навіть не згадуються в Концепції децентралізації влади [17]. У ній взагалі відсутня ідеологія та концептуально завершена економічна стратегія децентралізації як засобу побудови нового справедливого інституціонального порядку, заснованого на децентралізованій владі. Це, власне кажучи, ставить під сумнів досягнення кінцевої мети децентралізації, оскільки цей процес спирається на так звані «екстрактивні» інститути.

«Екстрактивні» та «інклюзивні» інститути – це терміни, запропоновані Д. Аджемоглу та Д. Робінсоном. Інклюзивні інститути – це правила гри та норми, що сприяють широкому доступу населення до ресурсів й ухвалення політичних чи економічних рішень. Екстрактивні інститути – це інститути, які створюються для вилучення матеріальних благ у населення країни на користь однієї страти суспільства. Наявність екстрактивних інститутів є

причиною невдач, які держави терплять в економіці, – стверджують автори. Через екстрактивні інститути бідні держави приречені залишатися бідними, поки не буде подолана інституціональна проблема. Звісно, як зазначають учені, теоретично можливими є комбінації інклюзивних політичних і екстрактивних економічних інститутів, але через їх об'єктивну несумісність такі гібридні системи недовговічні [1].

Зважаючи на вищесказане, можна стверджувати, що успішна перспектива децентралізації полягатиме в інституціональній синхронізації інклюзивних політичних, економічних та ідеологічних інститутів. Проте в Україні поки що немає серйозного наукового дискурсу, присвяченого цій проблематиці. Ми також не можемо дати на це вичерпної відповіді. Водночас можна спробувати окреслити основні контури поставленої проблеми, що спричинена жорстким спротивом (інерцією) інституціональної матриці, властивої Україні. Відповідь загального порядку ми вже дали вище. Найперша вимога полягає в тому, що всі кроки з децентралізації потрібно робити синхронно в усіх трьох сферах. Синхронізація передання повноважень на базовий рівень в економічному сенсі не може бути обмежена арифметичним збільшенням долі місцевого бюджету в Державному бюджеті. Потрібні такі зміни економіки, що зламують кланово-олігархічну систему публічного управління, усунуть із культурно-інституціонального простору держави патрон-клієнтелістські відносини та сурогатні інститути взаємодії між рівнями публічної влади, бізнесом і громадянським суспільством.

Уявлення про такий зв'язок явищ можемо віднайти в науковій літературі, де обґрунтовується розуміння децентралізації як способу створення системи урядування, у якій завдання й функції з публічного управління збалансовано розподіляються між системними суб'єктами трьох секторів суспільства – різними рівнями публічної влади, бізнесу та громадянського суспільства. Регіональні органи управління, бізнес і громадськість поряд із центром мають виконувати функції рівноправних

центрів розподіленої (поліцентричної) влади. У такому разі інституціональні ролі розподіляються таким чином: органи публічного управління забезпечують інституціональний порядок, бізнес-структури виконують функції провідних центрів аналітико-економічної інформації та високорозвиненого менеджменту, громадські організації та університети – функції центрів політичних і соціальних технологій та розробників стратегій суспільного розвитку.

Таким чином, інституціональну синхронізацію ми можемо пов'язати з поняттями «урядування» (governance) та «глибока децентралізація», з державою, у якій забезпечено збалансований розподіл повноважень не лише всередині системи публічної влади, а й між усіма системними суб'єктами суспільно-політичних відносин, що взаємодіють на засадах партнерства. Рух України до цього ідеалу потребуватиме виваженої інституціональної політики децентралізації – системи заходів держави в політичній, економічній та ідеологічній сферах, що регулюються багатьма державними інститутами – державним та адміністративно-територіальним устроями, бюджетними відносинами, системами представництва на всіх рівнях територіальної організації влади (інститутом виборчого права), громадянським суспільством тощо. Уся сукупність цих інститутів має включити регіональні/місцеві потреби та інтереси до контексту свого функціонування. Вони мають утворити новий інституціональний порядок, за яким децентралізований характер взаємодії системних суб'єктів стає доцільним та ефективним. Новий порядок має встановити інституціональну довіру між державою та регіонами, державою та бізнесом, державою та громадянським суспільством. Інституціоналізація довіри як постійного явища, що базується на високій інституціональній культурі, нормах права, моральних ресурсах суспільства та соціальній справедливості, стає умовою виживання й дальшого розвитку України як успішної правової децентралізованої держави.

Висновки з даного дослідження. Резюмуючи вищевикладене, констатуємо, що сучасний стан інституціональної системи України має ознаки інституціонального вакууму та інституціонального хаосу. Чинна на сьогодні Концепція децентралізації в Україні потребує переосмислення з погляду синхронізації інституціональних змін у сфері політики, економіки й ідеології. Перспективи успішної децентралізації потребують руйнування екстрактивних інститутів і побудови інклюзивних. Це своєю чергою вимагає планування інституціональних змін з урахуванням закономірностей функціонування інституціональної матриці та попередньої траєкторії інституціонального розвитку.

Перспективи подальших розвідок. Зміни в адміністративно-територіальному устрої та передання на базовий рівень широких повноважень мають бути синхронізовані з усуненням практики патрон-клієнтелістських відносин у сферах економіки (справедлива система перерозподілу національного блага) та політики (система представництва на всіх рівнях влади), з припиненням діяльності безідеологічних квазіпартій (структурована система політико-ідеологічної конкуренції). Усі ці питання потребують дальших розвідок і деталізації з погляду планування інституціональних змін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Аджемоглу Д. Чому нації занепадають. Походження влади, багатства та бідності / Дарон Аджемоглу, Джеймс Робинсон. – К. : Наш формат. – 504 с.
2. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / [Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е. та ін.] ; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. – К. : ТОВ «Софія» – 2012. – 128 с.
3. Актуальні проблеми держави і права : збірник наукових праць. Вип. 49 / ред. кол. : С.В. Ківалов (голов. ред.) та ін. ; відп. за вип. Ю. М. Оборотов. – Одеса : Юридична література, 2009. – 536 с.
4. Батанов О. Муниципальное право в условиях глобализации // Часопис Київського університету права. – К., 2013. – № 3. – С. 84-88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://histans.com/JournALL/mgumstud/mgumstud_2014_1_1/2.pdf
5. Веблен Т. Теория праздного класса / Т. Веблен. – М. : Прогресс, 1984. – 366 с.

6. Декларація щодо регіоналізму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.aer.eu/fileadmin/user_upload/PressComm/Publications/DeclarationRegionalism/dam/110n/ua/DR_UKRAINE\[1\].pdf](http://www.aer.eu/fileadmin/user_upload/PressComm/Publications/DeclarationRegionalism/dam/110n/ua/DR_UKRAINE[1].pdf)
7. Децентралізація в Україні: соціологічний погляд / [О. Гарнець, О. Гончарук, Н. Дмитрук, А. Ткачук]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». – К. : ТОВ «Софія-А». – 2013. – 160 с.
8. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / [Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е. та ін.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». – К. : ТОВ «Софія» – 2012. – 128 с.
9. Єлагін В. П. Інституціональні перетворення як основа ефективного розвитку головних ресурсних сфер держави / В. П. Єлагін // Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління. – 2014. – Вип. 2. – С. 98-106. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNUCZUDU_2014_2_15
10. Кирдина С. Г. Институциональные матрицы и развитие России: введение в X-Y-теорию. Издание 3-е, переработанное, расширенное и иллюстрированное. – СПб. : Нестор-История, 2014. – 468 с.
11. Молодцов О. В. Методологічні аспекти теорії інституціональних матриць в контексті динаміки інституціональних змін / О. В. Молодцов // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. – 2016. – № 2. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2016_2_8
12. Норт Д. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики / Дуглас Норт; Пер. с англ. А.Н. Нестеренко; предисл. и науч. ред. Б. З. Мильнера. – М. : Фонд экономической книги «Начала», 1997. – 188 с.
13. Поланьи К. Великая трансформация: политические и экономические истоки нашего времени / К. Поланьи ; [пер. с англ.]. – СПб., 2002. – 220 с.
14. Оганесян Д. А. Теория институциональных изменений / Д.А. Оганесян, Е. А. Курносова // Вестник Самарского государственного университета. – 2015. – № 2 (124). – С.164-168.
15. Про попереднє схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади [Електронний ресурс] : Постанова Верховної Ради України від 31 серпня 2015 року № 656-VIII. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/656-19>
16. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
17. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p>. – Назва з титул. екрану.
18. Ткачук А. Ф. Про децентралізацію, федералізацію, сепаратистів та ультиматуми (запитання та відповіді) / А. Ткачук. – К. : ІКЦ «Легальний статус», 2014. – 56 с.

Statement of the problem. Thesis of the immutability of basic institutions is one of the tenets of the methodology of institutional matrices. It can be used to study the decentralization of power in Ukraine through the introduction of appropriate institutional forms. This approach can provide innovative results for

the construction institute the practice of decentralized power without destabilizing society.

Urgency. The urgency of the problem is determined by finding methodological tools that contribute to solving the problems of decentralization of power in Ukraine or any other systemic institutional changes.

Purpose of the article – to show innovative institutional matrix methodology on the example of decentralization of power in Ukraine.

Our task was to study the arguments about productivity theory of institutional matrices in the plane of the scientific explanation for the stagnation of the institutional system, which the state can become a solid institutional chaos. These phenomena can not be logically explained in terms of traditional theories, including political science, sociology, public law, public administration, local government and others. These sources should be involved methodology theory of institutional matrices.

Summary. Institutional changes are necessary to preserve the stability of the institutional system for the purposes of decentralization. For the gradual movement toward goals necessary to prevent the destruction of the institutional system. For this institutional change theory formulated requirement that all changes must be organic to the core institutional base – the so-called institutional matrix. According to the theory of institutional matrices is a guarantee of stable functioning of all spheres of society held constant by the nature of its basic institutions. That all institutional changes in economy, politics, ideology must take place by introducing appropriate institutional forms, not the destruction of basic institutions. The problem presented in the scientific discourse and requires conceptual search system approaches.

Conclusions and outcomes. Ukraine needs a balanced institutional policy of decentralization – a system of measures states in political, economic and ideological spheres, which are regulated by many public institutions – state and administrative-territorial structure, budgetary relations, systems of representation at

all levels of territorial organization of government, civil society and others. The new procedure should establish institutional trust between the state and the regions, government and business, government and civil society.